

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhalled Anthony Ellul

Appell numru: 18/2015

Joseph Gauci (Karta tal-Identità numru:200957M u Carmen Gauci (Karta tal-Identità numru: 251160M) (appellanti)

vs

Carl Bonello Cole (Karta tal-Identità numru: 201278M); Mark Bugeja (Karta tal-Identità numru 531163M) u martu Stephanie Bugeja (Karta tal-Identità numru: 614862M); Joe Pullicino (Karta tal-Identità numru: 576962M) u martu Carmen Pullicino (Karta tal-Identità numru: 501882M); Austin Demajo (Karta tal-Identità numru 118858M); u Carl Bonello Cole, Mark Bugeja, Joe Pullicino u Austin Demajo in rappreżentanza tas-soċjetà ċivili u ditta Grand Thornton (appellati)

30 ta' Ġunju, 2017.

1. Permezz ta' avviż ta' Arbitraġġ ippreżentat fil-31 ta' Mejju 2013, ir-rikorrenti fittxew is-segwenti kumpens u rimedju:

- a. *Respondents Carl Bonello-Cole as sole and universal heir of the late Martin Bonello-Cole, Mark and Stephanie spouses Bugeja, Joe and Carmen spouses Pullicino and Austin Demajo are condemned to pay to the claimants the sum of thirty two thousand, three hundred and twenty euros, ninety nine Euro cents (€32,320.99) together with any legal interest which may accrue until effective payment in terms of the Agreement;*
- b. *Liquidation and determination of the amount due to the claimants in respect of the price of the shares sold and transferred in accordance with the agreement of the 15th July, 2001 and an order that the amount so liquidated and hence due to the claimants be paid to the claimants by whosoever of the respondents; and*
- c. *An order that all costs relating to this claim including those relative to the garnishee order filed today be paid by the respondents or whosoever of them."*

2. Permezz tar-risposta tagħhom datata 29 ta' Lulju 2013, l-intimati rrispondew u eċċepew is-segwenti:

"With regard to the first demand submitted by the claimant the respondents reply that it is unfounded both in fact and at law, as the escrow account in question was not opened, due to negligence and inaction on the part of the claimant to collect the funds due and the reasons above specified.

With regard to the second demand submitted by the claimant, respondents plead prescription according to clause 2156(f) of the Civil Code Chapter XVI of the Laws of Malta. Respondents reserve the right to submit further defence pleas should this plea not be upheld by the Arbitrator."

3. Illi kien ġie miftiehem bejn il-partijiet li l-ewwel kellha tiġi trattata l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni fir-rigward tat-tieni talba tal-appellanti.
4. B'deċizzjoni tal-15 ta' Mejju 2015 it-Tribunal tal-Arbitraġġ, iddeċieda limitament dwar it-tieni talba tar-rikorrenti u l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni a tenur tal-Artikolu 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili Kap. XVI tal-Liġijiet ta' Malta sollevata mill-intimati kif ġej:

*'Għal dawn il-motivi l-arbitru qed jilqa' l-eċċezzjoni tal-intimati billi tirriżulta sodisfaċentement pruvat u jiddikjara illi r-rikorrenti iddekadew definittivament mid-dritt li jitolbu revizjoni tal-prezz tal-bejgħ tax-shares effettwat bil-kuntratt tal-15 ta' Lulju 2000 bejn il-partijiet għal dan l-arbitraġġ. **Konsegwentement l-arbitru qed jiċċad it-tieni domanda tar-rikorrenti bl-ispejjeż ta' din id-domanda kontra l-istess rikorrenti."***

5. Ir-rikorrenti appellaw mid-deċizzjoni. Peremezz tal-aggravju tagħhom huma jilmentaw li d-deċizzjoni tal-Arbitru għandha tiġi revokata u/jew imħassra u l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni miċhuda.
6. Da parti tagħhom, l-intimati appellati rrispondew fis-sens illi d-deċizzjoni mogħtija mill-arbitru fil-15 ta' Mejju 2015 hija ġusta u timmerita konferma.
7. Illi fil-qosor il-fatti li jirriżultaw mill-provi prodotti huma s-segwenti:
 - Permezz ta' ftehim iffirmit **fil-15 ta' Lulju 2000**¹, wara li l-partijiet ippremettew li huma kellhom 20% kull wieħed ishma fil-kumpanniji Information Technology Services Limited u Grant Thornton Fiduciarie Limited u li Joseph Gauci kellu 8666 ishma fil-kumpannija BG & M

¹ Dok JG1.

Multiconsult Ltd, huma lkoll ftehm u ddikjaraw li xtaqu jtemmu l-assoċjazzjoni, kull interess u involviment ta' bejniethom u Joseph Gauci. In vista ta' dan, Joseph u Carmen Gauci bieġġu u ttrasferew lill-intimati odjerni l-ishma kollha tagħhom fil-kumpanniji Information Technology Services Limited, Grant Thornton Fiduciarie Limied u BG & M Multiconsult Limited;

- Il-partijiet ftehm ukoll li Joseph Gauci jirreżenja u jirtira mis-soċjetà bl-isem Grant Thornton.
- Il-prezz tax-xoljiment tas-sehem ta' Joseph Gauci fl-imsemmija kumpanniji u soċjetà ġie stipulat fl-ewwel klawżola li tipprovdi kif ġej:

'The sale and transfer of all the shares in the companies shall be effected for the price of Lm60,431, while the liquidation payable by the partnership as a consequence of the transferor's resignation and withdrawal shall be of Lm47,825 and this in terms of the workings attached to this Agreement Schedule "A".

Provided that the said price shall be subject to revision if, within two years from this agreement, variances shall result in the total value being liquidated or due to the transferor as a result of changes resulting in the factors used in arriving at the liquidated price as shown in the attached schedule "A".

Provided further that the said price shall be revised to reflect the goodwill of those clients who existed as clients of the partnership as at 31st March 1999 and who in the two year term immediately following left to be serviced by Joseph Gauci;

A further schedule marked Schedule "B1"² represents a list of clients whom Joseph Gauci is servicing in view of his professional relationship with them, and which clients may therefore opt to make use of his professional services. This schedule is not definite and is subject to alteration depending and contingent on the actual clients who opt to leave the firm Grant Thornton. For the purposes of establishing the sale price indicated in Article 1.1 and the possible subsequent revision thereof indicated in this proviso, no account shall be taken of clients who eventually will not make use of the professional services of Joseph Gauci provided that such clients, who though not serviced by Joseph Gauci personally, are serviced by his intermediaries or associates, shall be deemed for the purpose of this agreement to be making use of the professional services of Mr Joseph Gauci. After the expiration of two years from this agreement when the revaluation exercise has been concluded and the price has been definitely established, parties exclude

² Eżebit bħala Dok. JG2

any further revision of the price, subject to any increase or decrease in the amounts to be collected. This exercise will be subject to correction in the light of errors or omissions;

Provided further that the value of the shares to be transferred and the interest of Joseph Gauci in the partnership shall be calculated as follows:

a. Partnership value

The value of the Transferor's interest in the partnership shall be the balance on his capital and current accounts as on the 31st December 1998 less any drawings in excess of Lm1,250 monthly up to 31 March 1999, together with 20% of the net assets and goodwill of the firm which is based on the gross fees for 1998 after deducting discounts and bad and doubtful debts (in respect of 1998 fees) and any direct expenses such as referral fees, ETS and subcontracted work.

b. Company value

..."

- Fil-klawzola numru 17 ġie stipulat ukoll is-segwenti:

'An escrow account is to be opened in the name of Grant Thornton but to be controlled and operated by both parties jointly, that is to say a representative of Grant Thornton and a representative of Joseph Gauci. All funds still to be collected from clients as per Schedule "B" which have opted to use the services of Joseph Gauci shall be deposited in such account as soon as collected. Funds shall be retained in this account until such time as the garnishee order issued by Gaetano Abdilla against Joseph Gauci is removed. Once this Garnishee is lifted, such funds shall immediately be paid to Joseph Gauci with any interests accruing thereon.

Martin Bonello-Cole, Mark Bugeja, Joe Pullicino and Austin Demajo and spouses jointly and severally between themselves and with the partnership guarantee payment of any amounts deposited in this account, saving the garnishee and any relative court order.

The parties undertake that, in the event that the Court so directs, they shall proceed to deposit such funds in Court.'

- Jirrizulta minn Dok JG3 li l-kontro-mandat li rrevoka l-effetti tal-Mandat ta' Sekwestru 5539/96 fl-ismijiet *Gaetano Abdilla vs Joseph Gauci iben Charles u Giovanna nee Tanti* ġie akkordat fil-5 ta' Jannar 2011.

8. Il-qorti rat l-atti u kkunsidrat:

12. It-Tribunal ikkonkluda li l-obbligazzjoni tal-bejgħ ma kinitx sospiza. Effettivament l-obbligazzjoni giet finalizzata b'dan pero illi kull wiehed mill-partijiet kellu d-dritt li jitlob illi ssir rettifika u jiġi varjat il-prezz jekk fi żmien sentejn kienu javveraw ruħhom eventli li dwarhom il-partijiet kienu qablu. Inoltré ftehm u li ladarba jiġi stabbilit prezz permezz tal-eżerċizzju ta' revizzjoni dan ma jistax aktar jiġi varjat ħlief f'każ ta' żbalji jew ommissjonijiet. Skont it-Tribunal dan ifisser li kull wiehed mill-partijiet zamm id-dritt li jitlob revizzjoni fil-prezz f'każ li javveraw ruħhom l-eventli kontemplati fil-kuntratt però b'daqshekk ma kienitx qed tiġi sospiza l-obbligazzjoni. Ir-rizerva ta' revizzjoni kienet diretta lejn il-prezz iżda mhux lejn l-obbligazzjoni "ut sic".

13. Inoltré it-Tribunal ikkonkluda li:

't-terminu ta' sentejn pattwit mill-partijiet kien intenzjonat fl-ewwel lok biex jiċċirkoskrivi iż-żmien li fih setgħu javveraw ruħhom l-varjazzjonijiet stipulati fil-ftehim ... f'din l-eventwalità il-parti interessata kellha d-dover illi tqajjem il-kwistjoni mal-parti l-oħra fi żmien raġonevolment qasir immedjatament wara li skatta l-perjodu ta' sentejn. Dan anke sabiex il-parti l-oħra tkun tista' tagħmel il-verifiki, iżzomm "data" u tippreserva provi li setgħu jkun u tli għaliha fl-eżerċizzju li kellu jiskatta. A bażi ta' dan ma tistax titqies leġittima il-pretensjoni tar-rikorrenti illi huma kellhom żmien illimitat biex iressqu l-pretensjoni tagħhom għar-revizjoni tal-prezz stabbilit fil-kuntratt tal-15 ta' Lulju tas-sena elfejn u sa dan it-tant (dejjem skont il-pretensjoni tar-rikorrenti) l-obbligazzjoni de quo kellha tibqa kkunsidrata sospiza sakemm fid-diskrezzjoni assoluta tagħhom huma kienu jagħżlu li jirrevokaw l-applikazzjoni tal-imsemmi proviso.

... għalhekk illum id-domanda tar-rikorrenti illi ssir revizzjoni tal-prezz, kważi ħdax-il sena minn meta spiċċa t-terminu li fih setgħu iseħħu ċirkostanzi li setgħu jagħtu lok għall-varjazzjonijiet fil-prezz tax-shares mibjugħa, tirriżulta improponibbli.

... it-trapass ta' tant żmien li fih ir-rikorrenti baqgħu inattivi huwa prova inekwivoka illi huma kienu qegħdin taċitament jirrinunzjaw għal dak id-dritt b'mod definittiv.

... konsegwentement, fil-fehma tal-arbitru illum ir-rikorrenti tilfu d-dritt li jipproponu din id-domanda u dan anke minħabba l-fatt illi d-dritt tagħhom fir-rigward hu ukoll preskritt in virtú ta' dak stipulat fis-sub artikolu 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili invokat mill-intimati".

14. Illi Joseph u Carmen Gauci jikkontendu li meta sar il-ftehim, prezz finali ma kienx hemm iżda kien jeħtieġ li jiġi determinat. Huma jargumentaw li d-dritt għall-ħlas ta' Joseph Gauci kien għalhekk jiddependi minn grajja mhux żgura. Skont l-appellanti, għalkemm l-arbitru kien korrett li jiddeciedi li l-bejgħ innifsu ma kienx sospiz, jikkontendu li l-obbligu tal-ħlas tal-prezz sħiħ finali u determinat kien sospiz għaliex skonthom il-partijiet hekk ftehm u.

15. Illi fl-aggravju tagħhom l-appellanti jilmentaw ukoll mill-fatt li l-arbitru iddeċieda li l-inattività da parti tagħhom tikkostitwixxi prova inekwivoka ta' rinunzja taċita għad-dritt li jiġi determinat u ffixsat l-prezz sħiħ u finali. Huma jikkontendu li kien hemm ċirkostanzi eċċezzjonali, ossija l-Mandat ta' Sekwestru maħruġ fil-konfront ta' Joseph Gauci, li jiġġustifika l-inattività tagħhom liema prova jsostnu li giet skartata mill-arbitru.
16. Il-prezz gie determinat fil-kuntratt tal-15 ta' Lulju, 2010. Pero' l-partijiet irriżervaw il-possibilita' li l-prezz ikun rivedut jekk isehh dak kontemplat fl-ewwel proviso ta' klawżola 1.1. Dak li fil-kuntratt il-partijiet irreferew għalih bħala *revaluation exercise* li jwassal għar-reviżjoni tal-prezz, kellu jsir fi żmien sentejn mid-data tal-kuntratt. Mal-egħluq tas-sentejn ma kien hemm xejn x'izomm lill-appellanti milli jibdew proċeduri sabiex il-prezz dikjarat fi klawżola 1.1 jiġi rivedut, jekk kif jidher kienu qeghdin jippretendu li l-prezz kellu jkun ogħla minn dak dikjarat fil-kuntratt. Evidentement dan m'għamluhx. L-artikolu 2137 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi:
- "Bla ħsara ta' disposizzjonijiet oħra tal-liġi, **il-preskrizzjoni ta' azzjoni tibda minn dak in-nhar li din l-azzjoni tista' tiġi eżercitata, mingħajr ma jittieħed qies tal-istat jew tal-kondizzjoni tal-persuna li lilha din l-azzjoni tmiss**".*
17. L-appellanti lmentaw ukoll li kien hemm ċirkostanzi eċċezzjonali, ossija l-Mandat ta' Sekwestru (5539/1996) maħruġ fil-konfront ta' Joseph Gauci, li jiġġustifika l-inattività tagħhom liema prova, skonthom, giet skartata mill-arbitru. Il-Qorti tosserva li l-kuntratt jagħmel distinzjoni bejn l-iffissar tal-prezz (fil-klawżola numru 1) u l-flus li kellhom jiġu depożitati f'*escrow account* f'isem Grant Thornton (klawżola 17) u eventwalment jiġhallsu lill-appellant ladarba jitneħħa l-mandat ta' sekwestru. Materja li għandha x'taqsam **mal-ewwel talba** tal-avviz tal-arbitrabb fejn l-appellanti qeghdin jitolbu li l-appellati jiġu kkundannati jhallsu s-somma ta' €32,320.99, li hi l-istess cifra li tisemma fi Skeda B1 oġġett ta' klawżola 17 tal-kuntratt. Talba li dwarha l-appellati ma tawx l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni.
18. L-appellanti għamlu riferenza għall-artikolu 1052 tal-Kodiċi Ċivili. Disposizzjoni li l-qorti ma tarax li hi rilevanti għall-każ in eżami. Skont il-kuntratt kien hemm perjodu ta' sentejn mid-data tal-kuntratt għar-reviżjoni tal-prezz. Il-fatt li għaddew is-sentejn u l-eżercizzju ma sarx ma jfissirx li tali reviżjoni ma setatx issir wara. Fil-kuntratt m'hemmx klawżola fis-sens li kif igħaddu s-sentejn l-ammonti dikjarati fi klawżola 1.1 tal-kuntratt isiru finali. Fil-fatt f'dik l-istess klawżola jingħad:

*"After the expiration of two years from this agreement **when the revaluation exercise** has been concluded and the price has been definitely established, parties exclude any further revision of the price".*

Minn dan il-kliem hu ċar li reviżjoni tal-prezz ma kellux ikun hemm wara li jkun sar ir-*revaluation exercise*. Għalhekk l-ammont li kellhom jitħallsu l-appellanti ma sarx ċert bil-fatt waħdu li għaddew is-sentejn mid-data tal-kuntratt. Fil-fehma tal-qorti wara dawk is-sentejn l-appellanti kellhom kull dritt li jharrku lill-appellati sabiex il-prezz pattwit jiġi rivedut u jitħallsu l-prezz. Pero' l-fatt li ma sarx l-eżercizzju ma jfissirx li l-preskrizzjoni kienet sospiża. Kif l-appellanti pproponew dawn il-proċeduri ma kien hemm xejn x'izommhom milli jipponu l-proċeduri għar-reviżjoni tal-prezz u ħlas minn meta skadew is-sentejn li bdew jiddekorru fil-15 ta' Lulju, 2000. Kif għaddew is-sentejn dawn il-jeddijiet żgur li ma kinux kondizzjonali (artikolu 2125 tal-Kodiċi Ċivili) u l-jedd ta' azzjoni żgur li ma kien sospiż.

19. Il-mandat ta' sekwestru 5539/1996 li kien hemm kontra l-appellanti, kien revokat fil-5 ta' Jannar, 2001. Pero' il-fatt li kien hemm dan il-mandat kawtelatorju ma kienx jissospendi l-preskrizzjoni. L-appellanti xorta setgħu jharrku lill-intimati għar-reviżjoni tal-prezz u ħlas, iktar u iktar meta jidher li l-appellati personalment ma kinux sekwestratarji (ara Dok JG3 li hu l-kontromandat 1821/2010). Min-naha l-oħra hu minnu li wieħed mis-sekwestratarji kienet Grant Thornton. Madankollu l-appellanti xorta setgħu ħarrkuha għar-reviżjoni tas-somma ta' Lm47,825 (klawzola 1.1) u sabiex tiġi kundannata tiddepożita l-prezz rivedut.

Għal dawn il-motivi tiċħad l-appell bl-ispejjeż kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.